

## RTU studiju kurss "Teorētiskā gramatika"

33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte

## Vispārējā informācija

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kods                                                | DE0533                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Nosaukums                                           | Teorētiskā gramatika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Studiju kursa statuss programmā                     | Obligātais/Ierobežotās izvēles; Brīvās izvēles                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Atbildīgais mācībspēks                              | Tatjana Smirnova - Doktors, Asociētais profesors                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Mācībspēks                                          | Tatjana Kelebeka - Doktors, Docents<br>Diāna Rūpniece - Vecākais pasniedzējs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Apjoms daļās un kredītpunktos                       | 1 daļa, 3.0 kredītpunkti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Studiju kursa īstenošanas valodas                   | LV, EN                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Anotācija                                           | Gramatikai jārisina problēmas, kas rodas formas un satura antitēzē. Kurss teorētiskajā gramatikā ir viens no pamatkursiem, kas jāapgūst studentiem, kuri specializējas tehniskajā tulkošanā. Kurss sniedz angļu valodas gramatikas struktūras aprakstu, piedāvā ievadu mūsdienu pētījumos gramatikas jomā, sniedz ieskatu angļu valodas zinātniski gramatiskās analīzes metodoloģijā. Kursa ietvaros morfoloģiju un sintaksi pēta kā valodas integrēto sistēmu. It īpaši uzmanība tiek pievērsta gramatiskās semantikas izpētei, kas atbilst valodas mācības mūsdienu kognitīvajai pieejai. Tiks novērtētas studentu prasmes pielietot teorētiskās gramatikas zināšanas profesionālā problēmu risināšanā. Kursa ietvaros studenti veiks vairākus rakstu darbus, piedalīsies semināros, kā arī strādās individuāli, pāros un grupās, atspoguļojot savus sasniegumus kursabiedru priekša.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs | Attīstīt studentu zinātnisko domāšanu saskaņā ar teorētiskās gramatikas metodoloģiju;<br>Apspriest angļu valodas gramatikas raksturīgās iezīmes mūsdienu pieejas ietvaros valodai, kas pilda divas savstarpēji saistītas funkcijas – kognitīvo un komunikatīvo;<br>Attīstīt studentu teorētiskās zināšanas gramatikas konstrukciju pielietošanā sarunvalodas, akadēmiskajā un profesionālajā diskursā, iemācīt studentus pamatot vārdformas un kategorijas izvēli, interpretēt vārdu un teikumu nozīmi, hierarhiski organizēt vārdu nozīmes elementus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi     | 2 tekstu leksiko-sintaktiska analīze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Literatūra                                          | Obligātā. // Obligatory :<br>Taylor, John R.,. Linguistic Categorization / John R. Taylor., xv, 308 lpp. : ilustrācijas ; 25 cm.<br>Murphy, Raymond.,. English grammar in use : a self-study reference and practice book for intermediate students of English : with answers /Raymond Murphy. Cambridge [etc.] :Cambridge University Press, 2019., x, 380 lpp. : il.<br>Hopkins, Diana.,. Grammar for IELTS : with answers : self-study grammar reference and practice /Diana Hopkins with Pauline Cullen. Cambridge ; New York : Cambridge University Press, 2013., xii, 258 lpp. : il. + 1 Audio CD.<br>Hewings, Martin. Advanced grammar in use : a self-study reference and practice book for advanced learners of English ; with answers and CD-ROM /Martin Hewings. Cambridge, UK ; New York : Cambridge University Press, c2013., ix, 294 lpp. : krās. il. ; 27 cm + 1 CD-ROM (4 3/4 in.).<br>Papildu. // Additional :<br>Leech, Geoffrey N.. A communicative grammar of English / Geoffrey Leech, Jan Svartvik.<br>Moscow : Prosveshcheniye, 1983., 303, [1] p. : ill.<br>Vince, Michael.. Advanced language practice : with key : English grammar and vocabulary /Michael Vince with Peter Sunderland. Oxford : Macmillan, 2003., viii, 326 lpp. : il. ; 27 cm.<br>Citi informācijas avoti. // Other sources of information :<br>BBC Hard Grammar Reference <a href="https://www.bbc.co.uk/learningenglish/advanced-grammar-guide">https://www.bbc.co.uk/learningenglish/advanced-grammar-guide</a><br>Oxford Practice Grammar Advanced Resources<br><a href="https://elt.oup.com/student/practicegrammar/advanced/?cc=lv&amp;selLanguage=lv">https://elt.oup.com/student/practicegrammar/advanced/?cc=lv&amp;selLanguage=lv</a><br>English Grammar. Online Exercises and Downloadable Worksheets <a href="https://www.english-grammar.at/">https://www.english-grammar.at/</a><br>Free online English lessons & ESL / EFL resources <a href="https://www.englishpage.com/">https://www.englishpage.com/</a> |
| Nepieciešamās priekšzināšanas                       | Prasme angļu valodas praktiskās gramatikas pielietošanā rakstveida un mutvārdu runā (uzstājoties ar priekšlasījumu, sarunu valodā, referātos, anotācijās, esējās).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

## Studiju kursa saturs

| Saturs                                                                                                     | Pilna un nepilna laika klātienes studijas |                | Nepilna laika neklātienes studijas |                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|------------------------------------|----------------|
|                                                                                                            | Kontakt stundas                           | Patstāv. darbs | Kontakt stundas                    | Patstāv. darbs |
| Ievads. Tradicionālā gramatika (Grieķija, Roma, preskriptīvā gramatika), strukturālā aprakstošā gramatika. | 2                                         | 2              | 0                                  | 0              |
| Valodas gramatiskā struktūra; leksiskā un gramatiskā nozīme                                                | 2                                         | 2              | 0                                  | 0              |
| Transformācijas-ģeneratīvā gramatika                                                                       | 2                                         | 2              | 0                                  | 0              |
| Vārds: vārdšķirnes vēsturiskajā skatījumā. Angļu valodas morfoloģijas struktūra                            | 2                                         | 4              | 0                                  | 0              |
| Lietvārds: skaitlis, locījums, dzimte                                                                      | 2                                         | 4              | 0                                  | 0              |
| Lietvārds : noteicējs                                                                                      | 4                                         | 4              | 0                                  | 0              |
| Darbības vārds: persona, skaitlis, laiks                                                                   | 4                                         | 6              | 0                                  | 0              |

|                                                                                    |    |    |   |   |
|------------------------------------------------------------------------------------|----|----|---|---|
| Darbības vārds: aspekts, izteiksme, kārtā                                          | 4  | 6  | 0 | 0 |
| Darbības vārds: nelokāmās darbības vārda formas (nenoteiksme, ģerundijs, divdabīs) | 2  | 4  | 0 | 0 |
| Prievārds; saiklis; vietniekvārds                                                  | 2  | 4  | 0 | 0 |
| Sintakse: teikumu veidi                                                            | 2  | 5  | 0 | 0 |
| Sintakse: palīgteikumi                                                             | 4  | 6  | 0 | 0 |
| Kopā:                                                                              | 32 | 49 | 0 | 0 |

#### ***Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana***

| Sasniedzamie studiju rezultāti                                             | Rezultātu vērtēšanas metodes                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Studenti spēj analizēt vārda morfo-leksisko struktūru.                  | Kontroldarbs: dažādu vārdšķiru vārdu morfo-leksiskā analīze, identificējot vārda morfešas un interpretējot to gramatisko un leksisko nozīmi, praktiskie uzdevumi, eksāmens.                |
| 2. Spēj veikt vārda nozīmes semantisko analīzi.                            | Darbseminārs: vārda semantiskās nozīmes komponentu analīze, identificējot nozīmes komponentus un sakārtojot tos hierarhiskā taksonomijā, praktiskie uzdevumi, eksāmens.                    |
| 3. Spēj pamatot vārdformas izvēli noteiktajā kontekstā.                    | Praktiskie uzdevumi: nodarbību laikā studenti analizē un teorētiski pamato vārdformu, locījuma, laika formas, personas un skaitļa kategorijas izvēli, praktiskie uzdevumi, eksāmens.       |
| 4. Spēj analizēt teikuma sintaktisko struktūru.                            | Kontroldarbs: dažāda veida teikumu sintaktiskā analīze, praktiskie uzdevumi, eksāmens.                                                                                                     |
| 5. Spēj identificēt un interpretēt loģiskas sakarības starp teikuma daļām. | Kontroldarbs: teksta analīze un interpretācija identificējot un paskaidrojot loģiskas sakarības starp teikuma daļām, nosakot diskursa apzīmētāju funkcijas, praktiskie uzdevumi, eksāmens. |

#### ***Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji***

| Kritērijs           | % no kopējā vērtējuma |
|---------------------|-----------------------|
| Darbs nodarbībās    | 5                     |
| Darbseminārs        | 10                    |
| Pārbaudes darbi     | 20                    |
| Praktiskie uzdevumi | 20                    |
| Eksāmens            | 40                    |
| Kopā:               | 95                    |

#### ***Studiju kursa plānojums***

| Daļa | KP  | Stundas  |          |         | Pārbaudījumi |        |       | Brīvās izvēles pārbaudījumi |        |       |
|------|-----|----------|----------|---------|--------------|--------|-------|-----------------------------|--------|-------|
|      |     | Lekcijas | Prakt d. | Laborat | Ieskaite     | Eksām. | Darbs | Ieskaite                    | Eksām. | Darbs |
| 1.   | 3.0 | 0.0      | 32.0     | 0.0     |              | *      |       | *                           |        |       |